

Preventivní program

v oblasti sociálně patologických jevů

pro školní rok 2023 – 2024

**První české gymnázium v Karlových Varech,
příspěvková organizace**

Národní 25

Zpracovaly:

Mgr. Dana Ančincová

Mgr. Markéta Vítková

Obsah

1. Charakteristika školy	2
1.1. Charakteristika budovy a okolí školy	
1.2. Sociokulturní a národnostní charakteristika žáků	
1.3. Riziková prostředí ve škole	
1.4. Jiné rizikové faktory	
2. Vnitřní zdroje školy	4
2.1. Ředitel školy	
2.2. Školní poradenské pracoviště	
2.3. Pedagogický sbor	
2.4. Vnitřní informační zdroje	
3. Vnější zdroje školy	5
4. Vymezení sociálně patologických jevů	7
5. Stanovení cílů Preventivního programu školy	9
5.1. Dlouhodobé cíle	
5.2. Krátkodobé cíle	
5.3. Konkrétní skladba aktivit	11
6. Evaluace	13
Příloha 1: Školní program proti šikanování	16
Příloha 2: Postupy pro vyšetřování a řešení šikany	18

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Charakteristika budovy a okolí školy

První české gymnázium v Karlových Varech je všeobecně vzdělávací školou poskytující úplné středoškolské vzdělání; delší formu vzdělávání na této škole představuje osmileté gymnázium nabízející dokončení povinné školní docházky (nižší gymnázium).

Budova školy se nachází v těsné blízkosti MHD, nedaleko od lázeňského centra. Nemá detašovaná pracoviště, ani učebny. V letech 2014 – 2015 byla budova rozšířena o nově přistavenou bezbariérovou část, v níž se nachází prostorná aula využívaná k besedám, přednáškám, olympiádám, slavnostním zahájením školního roku pro nově příchozí žáky/studenty atp., a dále moderní učebny jazyků, hudební výchovy, výtvarné ateliéry, zasedací místnost a návštěvní místnost sloužící potřebám Školního poradenského pracoviště.

Škola je velmi dobře vybavena pro realizaci přednáškových i besedních aktivit i pro větší množství žáků současně. Volnočasové aktivity v rámci výuky realizují žáci v nových prostorách západního křídla školy + v respiriu v 2. patře budovy původní. V přízemí se nachází jídelna, školní bufet a žakovská knihovna se studovnou. V bezprostřední blízkosti budovy je rozlehlá zahrada se sadem a multifunkčním hřištěm, které spolu se dvěma tělocvičnami slouží rovněž ke školou pořádaným společenským a sportovním akcím.

1.2 Sociokulturní a národnostní charakteristika žáků

Školu navštěvuje stabilně cca 600 žáků. Jde o školu výběrovou, žáci jsou přijímáni na základě přijímacích zkoušek, a to buď na 8leté gymnázium (z 5. třídy), nebo na 4leté (po ukončení povinné školní docházky).

Jiné národnosti zastupují nejvíce žáci vietnamského, ruského a ukrajinského etnika.

Škola spolupracuje s PPP a na základě jejích posudků a doporučení k žákům přistupuje individuálně (dle PLPP, IVP); viz Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti - <http://www.gymkvary.cz/node/33>.

1.3 Riziková prostředí ve škole

Za riziková místa se dají označit šatny – namísto původních uzamykatelných šaten má

každý žák v suterénu svou vlastní skříňku – a toalety (na každém ze čtyř podlaží jsou chlapecké a dívčí umístěny od sebe na celou délku chodby), případně venkovní hřiště, kde žáci za příznivého počasí absolvují hodiny tělesné výchovy. Na bezpečnost žáků o přestávkách dohlíží členové pedagogického sboru.

1.4 Jiné rizikové faktory

Mezi standardní rizikové faktory patří **zvýšené nároky** na prožívání žáků v důsledku zvýšené studijní zátěže obvyklé pro gymnázia. Nejvíce jsou jimi zatíženi nově příchozí žáci (primy a první ročníky).

2. VNITŘNÍ ZDROJE ŠKOLY

2.1 Ředitel školy RNDr. Zdeněk Papež (353 501 129; papez@qvmkvarv.eu)

2.2 Školní poradenské pracoviště

- výchovný poradce **Mgr. Radek Kváča**(353 501 131; kvaca@gymkvary.eu)

- metodik prevence **Mgr. Dana Ančincová** (353 501 147; ancincova@gymkvary.eu)

Mgr. Markéta Vítková (353 501 132; novotna@gymkvary.eu)

- speciální pedagog, etoped **Mgr. Martina Fialová** (353 176 522); externista

2.3 **Pedagogický sbor** čítající 55 odborně vzdělaných pedagogů kompetentních k přesahům informací ze svých předmětů do realizace preventivních aktivit zahrnutých v Preventivním programu. Třídní učitelé konzultují případné problémy svých tříd s pracovníky ŠPP.

2.4 **Vnitřní informační zdroje**

- webové stránky školy <http://www.gymkvary.cz/node/2>

- školní řád <http://www.gymkvary.cz/node/19>

- ŠVP <http://www.gymkvary.cz/node/13>

- krizový plán <http://www.gymkvary.cz/node/33>

- intervence pedagoga (co dělat, když)

<http://www.gymkvary.cz/node/33>

3. VNĚJŠÍ ZDROJE ŠKOLY

- metodické dokumenty MŠMT

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

- PPP Karlovy Vary (<http://www.pppkv.cz/>)

- Speciální pedagog, metodik prevence

Mgr. Martina Fialová (724 021 535, mfialova@pppkv.cz)

- Protidrogový koordinátor a manažer prevence kriminality

Ing. Bc. Šárka Benešová (354 222 575, sarka.benesova@kr-karlovarsky.cz)

- Krajský koordinátor primární prevence; OŠMT

Ing. Eva Cíhová (354 222 446, eva.cichova@kr-karlovarsky.cz)

- Kurátoři pro děti a mládež; OSPOD Magistrátu města Karlovy Vary

Ing. František Pavlásek (353 152 586, f.pavlasek@mmkv.cz)

- Nezisková organizace Světlo Kadaň, z.s.

<https://www.svetlokadanzs.cz/kontakty/>

- Policie ČR – odbor informační kriminality

Roman Kohout (773 993 886)

- Městská policie – oddělení prevence a dohledu MPKV

Mgr. Kamila Hofmanová (724 024 905, k.hofmanova@mmkv.cz)

Pavel Dawidko (602 302 482, p.dawidko@mmkv.cz)

- Dětská psychiatrie

MUDr. Jitka Bártková (353 235 211, 602 884 222)

- Psycholog pro děti a dospělé

PhDr. Eva Bauerová (Nemocnice Ostrov, 353 364 243)

Mgr. Marcela Kelucová (K. Vary, 353 235 210)

PhDr. Monika Kopárková (Cheb, <https://www.koparkovamonika.cz/>)

- Psychiatrie, klinická psychologie, psychoterapie – spolupráce na jednom pracovišti

MUDr. Kateřina Sýkorová, Mgr. Iona Váchová (353 112 272)

- Rodinná poradna (Sokolov)

Mgr. Jakub Onder (352 699 215, 731 549 170; www.ss-po.cz/sokolov/)

- Středisko výchovné péče

PhDr. Kristina Červenková (774 715 267, kristina.cervenkovova@svpkvary.cz)

4. VYMEZENÍ SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

- **Závislosti**
  - tabakismus, alkoholismus
  - nealkoholové drogy
  - patologické hráčství, gambling
  - náboženský fanatismus
  - závislost na druhé osobě
  - virtuální drogy

- **Patologické jednání vůči sobě**
  - poruchy příjmu potravy
  - tetování, vypalování do kůže
  - piercing
  - sebevražda a sebevražedný pokus
  - sebepoškozování

- **Jednání asociální**
  - šikana, kyberšikana
  - záškoláctví, útěky z domova
  - agresivita
  - grafitti a vandalismus
  - rasismus a xenofobie
  - týrání dětí, brutalita v rodině
  - pohlavní zneužívání
  - sexuální deviace
  - kriminalita

- **Jednání pseudosociální (spojené s partou)**
  - závadové party (patologické názorové proudy - (punk, anarchismus, skinheads, neofašismus, ekoterorismus)
  - pohlavní promiskuita
  - pohlavně přenosné choroby

- prostituce
- squatteři
- rowdies (fanouškové)
- hackeři (internetoví piráti)
- náboženské sekty

5. STANOVENÍ CÍLŮ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

- dle modelu SMART mají být cíle preventivního programu:

S	-	specifické
M	-	měřitelné
A	-	akceptovatelné
R	-	realistické
T	-	termínované (časově ohraničené)

5.1 Dlouhodobé cíle

- jsou obecnějšího charakteru a směřují k naplňování Metodického pokynu MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Ten je zaměřen na systematické vzdělávání školních metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v netradičních technikách pedagogické preventivní práce s dětmi a mládeží (interaktivní techniky, návčiny praktických psychologických a sociálně psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky apod.);
- počítají se systémovým zaváděním právní a etické výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu a dalších oblastí preventivní výchovy do předmětů či vzdělávacích oblastí, v nichž je lze uplatnit;
- konkrétní situace a podmínky ve škole jsou průběžně monitorovány, aby byly nežádoucí sociálně patologické jevy včas zachyceny;
- jedním z nejdůležitějších aspektů prevence je komunikace mezi školou a rodinou, tzn. účast rodičů na třídních schůzkách a vzájemná spolupráce na včasném podchycení rizikového chování;
- školní metodik prevence, výchovný poradce a etoped poskytují žákům i jejich rodičům poradenské služby, případně jsou připraveni zajistit poradenské služby specializovaných pracovišť.

5.2 Krátkodobé cíle

- konkrétní cíle školy v oblasti PP pro daný školní rok;
- vycházejí z informací třídních učitelů, kteří jsou nejlépe informováni o tom, jaký je výskyt rizikového chování v jejich třídě, které rizikové chování bylo šetřeno, jak byla situace zjištěna, kdo situaci a s použitím jakých metod situaci řešil a jaký byl způsob ověření efektivity intervence;
- jsou zaměřené na konkrétní cílové skupiny žáků a navazují na preventivní strategii školy;
- reflektují výstupy školního metodika a záznamy z jednání ŠPP.

5.3 Konkrétní skladba aktivit

Důraz je kladen na spolupráci ŠPP a třídních učitelů, na budování pozitivního školního klimatu a adaptaci na školní prostředí po návratu do školy, neboť kde se děti cítí v bezpečí, tam se i snižuje riziko vzniku sociálně patologických jevů;

Nově příchozí žáci (tzn. žáci primy a prvního ročníku) absolvují tradičně na začátku školního roku **adaptační pobyt**, zaměřený na neformální seznámení s novými spolužáky a třídním učitelem; těchto aktivit se účastní i školní metodik prevence; na konci školního roku (a v případech krizové intervence u jiných tříd) provádí certifikovaný pracovník PPP v daných třídách **sociometrické šetření** ověřující klima ve třídě;

- za „nejvytíženější“ pedagogy lze z hlediska preventivního působení na žáky považovat **vyučující OV/ZSV**, kteří se ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost konkrétně dotýkají problematiky multikulturní výchovy a s ní spojených otázek xenofobie, rasismu, právní a etické výchovy a mezilidských vztahů obecně. V hodinách **biologie** jsou řešeny otázky zdravého životního stylu, dospívání, sexuality. Jako neméně důležitou a často opomíjenou příležitost preventivního působení na žáky je nutné zdůraznit roli **tělesné výchovy**. V rámci TV a výchovy ke zdraví tráví vyučující TV mimo hodiny tělocviku s dopívajícími dětmi méně formální chvíle v podobě sportovních akcí, lyžařských a turistických kurzů; obecně ovšem platí, že vlastním příkladem může na děti a dopívající zapůsobit pozitivně jakýkoliv vyučující, důležitá je vždy **otevřená komunikace a respekt**;
- studenti Prvního českého gymnázia se tradičně zapojují do **celonárodních charitativních sbírek** (Světluška, Bílá pastelka, sbírka Paměti národa ke Dni válečných veteránů, Květinový den Ligy proti rakovině);
- v odpoledních hodinách jsou žákům na půdě školy nabízeny kluby cizích jazyků (Šp, Fr, R), deskových her a robotiky; kurzy připravující ke složení **jazykových zkoušek** z angličtiny (FCE, CEA) a **doučování** hůře prospívajících žáků;

- **výměnné pobyty** studentů se školami z Německa a Holandska;
- v rámci CENTRA SPORTU mohou žáci a učitelé navštěvovat v odpoledních hodinách sportovní kroužky (florbal, golf, badminton, jóga);
- žáci VG a NG jsou zapojeni do celoročních **sportovních soutěží**;
- žáci a učitelé školy se již tradičně účastní přípravy a realizace karlovarského **Mattoni 1/2maratonu**; řada studentů a učitelů se běhu přímo účastní;
- v rámci ŠVP žáci daných tříd každoročně vyjíždějí na **lyžařské a turistické kurzy**;
- žáci pravidelně navštěvují „výchovná“ filmová, divadelní či hudební **představení** – vést děti k lásce ke kultuře a umění lze považovat za velmi efektivní preventivní nástroj;
- žáci gymnázia napříč ročníky jsou velmi úspěšní v soutěžích a **olympiádách** (do celostátních kol postupují např. v matematice, angličtině, v robotice či šachu);
- studenti starší 18 let se spolu s pedagogy pravidelně na podzim dobrovolně účastní **dárcovství krve**;
- žáci spolu s učiteli se podílejí na **výzdobě školy**; v rámci **ochrany přírody** a životního prostředí pořádají brigády v areálu školy, **třídí odpad**;
- ve škole máme k dispozici **výukové filmy**, zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů (konkrétně domácího násilí, poruch příjmu potravy, šikany, manipulace, HIV, alkoholismus)

6. EVALUACE

Evaluace je nedílnou a nezbytnou součástí Preventivního programu. Spočívá nejen ve zhodnocení konkrétní skladby preventivních aktivit, ale je i výchozím bodem pro plánování aktivit na následující školní rok.

Pro potřeby monitoringu v rámci tvorby Preventivního programu jsou relevantní minimálně čtyři **cílové skupiny**, které slouží jako zdroje pro shromažďování informací:

- Žáci
- Rodiče

- Pedagogové
- Škola jako celek

Pro monitorování názorů těchto cílových skupin lze využít jako **zdroje informací**:

- standardizované dotazníky
- výstupy záznamů MP (hlavně v oblasti rizikového chování)
- záznamy třídních učitelů
- zápisy z výchovných komisí
- pozorování prostřední školy a chování žáků
- sociometrická šetření realizovaná preventivně, či v důsledku intervence

Při evaluaci je nutné sledovat **kvalitativní složku** realizovaných programů primární prevence:

- Bylo pomocí konkrétních aktivit dosaženo stanovených cílů?
- Budeme v nich pokračovat i příští rok?

Kromě kvalitativní složky sledujeme i složku **kvantitativní**:

- Udává přesný počet aktivit, které byly realizovány.
- Vyčíslí množství jedinců, kteří danými aktivitami prošli.

Výsledky evaluace a konkrétní skladba aktivit:

Na začátku školního roku 2022 se obě primy účastnily dvoudenního **adaptačního kurzu** v prostorách školy a blízkém okolí. První ročník vyjel za tímto účelem do Nových Hamrů.

Crash Fake – seminář o nebezpečí šíření dezinformací v Krajské knihovně Dvory – 20., 29.9. – obě sexty

Blázníš? No a? – program primární prevence, 2.A, V6.B, V6.A – Fokus Praha, 18. – 20. 10. 8 – 13 hod.

Přednáška kpt. Ivana Zajíce pro rodiče o zneužívání návykových látek – 14. 11.

Beseda s příslušníky Městské policie v hodinách OV a ZSV listopad, prosinec

MPEdu - Prevence rizikových jevů v dospívání – V3A,B – 25. 11.

Beseda se zaměstnanci a odsouzenými z **věznice Vykmánov**, 8 – 10 hodin, aula školy, 30. 11., kvinty + 1.A

1.12. – **gymnaziální krev** – plnoletí dobrovolníci

Projekce filmu **V síti** v kině Drahomíra spojená s diskusí o bezpečném chování na sociálních sítích, 7. 12., – beseda s preventisty, vyšetřovatelem a polic. Psychologem – sekundy

Leden – **studentské prezidentské volby** na VG – výchova k aktivnímu občanství

Program primární prevence **Tvoje cesta načisto** (ve spolupráci s Policií ČR) – tercie kvarty (drogy a trestněprávní odpovědnost), 26., 30.1.

Únor – **sociometrické šetření** ve V3.A (intervence, drogy?)

Festival filmů o lidských právech **Jeden svět**, primy, sekundy, tercie, kvarty – 20.3.

Návštěva soudního řízení v KV a Sokolově, V6.A , 2.A, 20., 21.3.

Setkání s psycholožkami z **PPP** k aplikaci PLPP ve výuce – pro pedagogy – 30.3.

Maturitní týden (16. – 19. 5.) – primy, prvak sociometrie

- Sekundy **Tvoje cesta načisto** (ve spolupráci s Policií ČR)

19. 6. Revolution Train V3.A (Langley) plus Workshop pro pedagogy

Vzhledem k loňskému zjištěnému výskytu omamných látek na škole se chceme více zaměřit na drogovou prevenci (nejen u žáků, ale i v podobě přednášek pro pedagogy a rodiče) a duševní zdraví obecně. Pokračujeme tedy za tímto účelem ve spolupráci s Fokus Praha z.ú.

Samozřejmostí je **kontinuální vzdělávání** pedagogů v jejich oborech; za žádoucí

považujeme školení třídních učitelů a systémové zavedení **třídnických hodin** minimálně 1x měsíčně (v současné době toto funguje pouze v primách a v prvním ročníku).

PŘÍLOHA 1: Školní program proti šikanování

Vytváření školního programu proti šikanování je dlouhodobý a trvalý proces. Určují ho dva znaky – celoškolský rozměr a zaměření na specifickou prevenci. Aby škola žáky účinně chránila před šikanováním, zapojí všechny pedagogické pracovníky. Zaměření na specifickou prevenci vypovídá, že se program věnuje výhradně řešení šikany, a to prostřednictvím specifické primární prevence a prevence sekundární.

Obecná struktura 13 komponent ve školním programu proti šikanování má *univerzální charakter a lze ji použít jako jednotící princip i pro ostatní rizikové chování*, a tak vytvořit integrovaný, ucelený preventivní program školy.

Školní program proti šikanování má 13 komponent (hlavních součástí):

- 1. zmapování situace – analýza a evaluace (před a po zavedení programu či opatření a také v jeho průběhu);**
- 2. motivování pedagogů pro změnu;**
- 3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů;**
- 4. užší realizační tým (zástupce vedení - nejlépe ředitel, zástupci třídních učitelů z 1. a 2. stupně, školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog atd.);**
- 5. společný postup při řešení šikanování;**
- 6. primární prevence v třídnických hodinách;**
- 7. primární prevence ve výuce;**
- 8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování;**
- 9. ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů);**
- 10. spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s prevencí a řešením šikany ve škole, například na webových stránkách, pomocí informativního dopisu a při třídních schůzkách);**
- 11. školní poradenské služby;**
- 12. spolupráce se specializovanými zařízeními;**
- 13. vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol).**

Informace pro rodiče o školním programu proti šikanování

Vážení rodiče,

naše škola je příznivě hodnocena jak rodičovskou veřejností, tak i Českou školní inspekcí. Velmi si toho vážíme. Nicméně i ta nejlepší škola není zcela imunní proti výskytu šikanování. Proto chceme být připraveni zachytit případné ubližování silnějších slabším hned v počátku a účinně takové bezprávi zastavit. S tímto záměrem jsme vytvořili program proti šikanování. **Jeho důležitou součástí je spolupráce nás pedagogů s Vámi - rodiči. Prosíme Vás proto o pomoc. Kdybyste měli podezření či dokonce jistotu, že je Vašemu dítěti ubližováno, bezprostředně se na nás obraťte (na třídního učitele, školního metodika prevence či ředitele školy).** Využít lze také naši e-schránku důvěry, která je k dispozici na webových stránkách školy. **Vaši informaci budeme brát velmi vážně a situaci budeme odborně a bezpečně řešit.**

Zdroj: Kolář, 2011

PŘÍLOHA 2: Postupy pro vyšetření a řešení šikany

První pomoc při počáteční šikaně: **Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:**

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. odhad závažnosti a formy šikany;	1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi;	2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí
3. nalezení vhodných svědků;	

4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory);	<i>B. Příprava podmínek pro vyšetřování</i>
	3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;

5. ochrana oběti;	4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;

6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:	5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);	

b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku);	6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

7. realizace vhodné metody:

a) metoda usmíření;

b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný

C. Vyšetřování

pohovor nebo výchovná komise s 7. rozhovor s obětí a informátory;
agresorem a jeho rodiči);

8. třídnická hodina:

a) efekt metody usmíření;

b) oznámení potrestání agresorů;

9. rozhovor s rodiči oběti;

10. třídní schůzka;

11. práce s celou třídou.

8. nalezení nejslabších článků,
nespolupracujících svědků;

9. individuální, případně konfrontační
rozhovory se svědky;

10. rozhovor s agresory, případně
konfrontace mezi agresory, není vhodné
konfrontovat agresora (agresory) s obětí
(oběťmi)

D. Náprava

11. metoda vnějšího nátlaku a změna
konstelace skupiny.

